

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **I. R.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2013, č. j. CPR-2777-2/ČJ-2013-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2013, č. j. 2 A 27/2013 – 35,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2013, č. j. 2 A 27/2013 – 35 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2013, č. j. 2 A 27/2013 – 35 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 4. 4. 2013, č. j. CPR-2777-2/ČJ-2013-930310-V238 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále také „správní orgán prvního stupně“) ze dne 14. 1. 2013, č. j. KRPA-20535/ČJ-2013-000022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

Prvostupňovým rozhodnutím bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba, po kterou nesmí stěžovatel vstoupit na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jeden rok.

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí k námitce stěžovatele, dle které není správní orgán oprávněn určovat počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 106/2010 - 83, ze kterého vyplývá, že ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců svěřuje správnímu orgánu pravomoc stanovit v rozhodnutí o správním vyhoštění nejen délku, ale i počátek doby, po kterou nelze cizinci vstup na území. Žalovaný nepřihlédl k námitce, že postup správního orgánu byl projevem přepjatého formalismu, kdy necitlivě posoudil konkrétní okolnosti předcházející vydání napadeného rozhodnutí, zejména řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. V řízení o této žádosti si stěžovatel osobně převzal výzvu k odstranění vad žádosti, nedostatky žádosti však ve lhůtě 30 dnů nebyly odstraněny, proto správní orgán rozhodující o této žádosti řízení zastavil. Pokud se stěžovatel stal obětí podvodu osoby, kterou si sám zvolil jako zmocněnce, nelze k této námitce přihlídnout. Žalovaný také neshledal pochybení v další námitce stěžovatele, že řízení bylo zahájeno i ukončeno v jeden den, s ohledem na zásadu rychlosti a hospodárnosti ukládá správní řád správnímu orgánu vyřídit věc včas a bez zbytečných průtahů. Neztotožnil se ani s námitkou stěžovatele, že správní orgán prvního stupně mohl situaci řešit i jiným způsobem, např. uložením pokuty. Správní orgán prvního stupně nepochybil ani v otázce posouzení zásahu rozhodnutí do soukromého nebo rodinného života stěžovatele. Žalovaný se však neztotožnil se správním orgánem prvního stupně v otázce délky neoprávněného pobytu stěžovatele. Zatímco správní orgán prvního stupně konstatoval, že v návaznosti na vízum s platností do 30. 10. 2012 pobýval stěžovatel na území České republiky neoprávněně od 31. 10. 2012 do 14. 1. 2013, žalovaný měl za to, že předmětné vízum neopravňovalo účastníka řízení k pobytu na území České republiky, tudíž ten pobýval na území bez platného víza po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o prodloužení povolení k pobytu, tj. od 22. 6. 2012 do 14. 1. 2013.

Proti napadenému rozhodnutí podal stěžovatel **žalobu** k městskému soudu. V žalobě namítal, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy a v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byl zkrácen na svých právech. Stěžovatel setrval na námitkách uváděných v odvolání, se kterými se žalovaný v celé šíři nevypořádal a napadl také výrok o stanovení doby vycestování z území České republiky jako výrok nezákonný. Dále namítl nepřiměřenost, nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro rozpor s ustanovením § 118 zákona o pobytu cizinců. Podle stěžovatele určuje správní orgán ve výrokové části napadeného rozhodnutí počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, přičemž žalobce je stále přesvědčen, že správní orgán není oprávněn určovat počátek doby, a odkázal na to, že věc je předmětem rozhodování rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. K předchozímu správnímu řízení ve věci žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu uvedl, že správní orgán se v něm dopustil nezákonnosti, když adresoval výzvu k doložení náležitostí žádosti na ohlášenou adresu účastníka, byť si byl na základě plné moci založené ve spisu vědom, že účastník byl zastoupen. Stěžovatel vzhledem k vlivu na zákonnost řízení o správním vyhoštění navrhl, aby byl proveden důkaz spisem ve věci žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Stěžovatel dále rozvedl zejména námitku, že při posouzení zásahu do rodinného a soukromého života se žalovaný nevypořádal se všemi uvedenými okolnostmi, možný zásah nezhodnotil komplexně, odůvodnění rozhodnutí považuje stěžovatel v tomto ohledu za nepřezkoumatelné a nedostatečné. Z odůvodnění nevyplývá podle něj žádná úvaha směřující k posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého života. V žalobě zdůraznil, že zásahem do rodinného nebo soukromého života cizince jistě nelze považovat pouze existenci rodinných vztahů na území České republiky. Napadené rozhodnutí podle něj také postrádá jakoukoliv úvahu, na základě které mu byla vyměřena doba zákazu vstupu a pobytu na území členských států EU.

pokračování

Při jednání před městským soudem dne 19. 6. 2013 vzal stěžovatel zpět svoji žalobní námitku, že žalovaný není oprávněn stanovit počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území, neboť tato otázka již byla řešena Nejvyšším správním soudem. Zároveň uvedl, že je skeptický k uplatnění námitky nezákonnosti jiného správního řízení, ve kterém bylo rozhodováno o zastavení jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Uvedl také, že nepřiměřeným zásahem do rodinného a soukromého života je i zásah do existence rodinných vztahů mimo území České republiky, tím způsobem, že i když nežije s těmito osobami, tyto jsou na něj finančně vázány.

Napadeným rozsudkem městský soud stěžovatelu žalobu zamítl. K námitce, že stěžovatel byl řízením zkrácen na svých právech a že rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, z důvodu pouhé obecnosti námitky soud nepřihlédl. Podle soudu neobstála ani námitka nezákonnosti výroku o ustanovení doby vycestování, každý výrok o správním vyhoštění musí obsahovat dle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dobu vycestování v rozmezí 7 až 60 dnů, doba 20 dnů je v případě stěžovatele, který má platný cestovní doklad, zcela přiměřená. Městský soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 106/2010 ze dne 20. 2. 2012, ve kterém odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2012, podle kterého ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců svěřuje správnímu orgánu pravomoc stanovit v rozhodnutí o správním vyhoštění i počátek doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území. Městský soud dále v odůvodnění uvedl, že nemůže zasahovat do jiného skončeného správního řízení (tedy do řízení vedeného před Ministerstvem vnitra, odboru azylové a migrační politiky ve věci prodloužení dlouhodobého pobytu stěžovatele), zejména když stěžovatel nezná ani osobu, kterou zmocnil k zařízení prodloužení dlouhodobého pobytu.

Městský soud považoval rozhodnutí o správním vyhoštění za zcela přiměřené vzhledem k délce nelegálního pobytu 2, 5 měsíce (od 31. 10. 2012 do 14. 1. 2013) z celkového pobytu 6 měsíců. Soud nesdílel ani námitku, že napadené rozhodnutí bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele. Městský soud byl toho názoru, že zásah do soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců je nutno vztahovat na soukromý a rodinný život vytvořený na území, které je stěžovatel povinen na základě správního vyhoštění opustit a odmítá širší výklad, na základě kterého by bylo nutné posuzovat i to, zda se správní vyhoštění nedotkne finančních potřeb rodinných příslušníků stěžovatele, kteří žijí v zemi jeho původu. Žalovaný se podle městského soudu řádným způsobem vypořádal s přiměřeností rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na základě výše uvedeného městský soud neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného a žalobu zamítl.

Kasační stížnost stěžovatel podal z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Soud podle stěžovatele nedostatečně přezkoumal činnost správních orgánů, které nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu věci a sám zatížil své rozhodnutí nezákonností, když své rozhodnutí nepřesvědčivě odůvodnil. Správní orgán porušil § 3 správního řádu (dále jen „s. ř.“), když nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán nezjistil v souladu s ustanovením § 50 odst. 3 s. ř. všechny rozhodné okolnosti případu, i ty které svědčí ve prospěch stěžovatele, a nepřihlédl ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřil oprávněné zájmy účastníka řízení. Stěžovatel upozornil na zásady uvedené v ustanoveních § 2 odst. 3 a 4 a § 8 s. ř. Žalovaný měl povinnost, pokud zjistil skutečnosti ukazující na nezákonnost jiného správního řízení, podat podnět na provedení přezkumného řízení a vedené řízení o vyhoštění např. přerušit do doby rozhodnutí o tomto podnětu.

Vadu rozhodnutí shledává stěžovatel také v tom, že nebyla dosažena shoda ohledně délky jeho neoprávněného pobytu. Správní orgán prvního stupně vycházel ze skutečnosti, že stěžovatel pobýval na území České republiky neoprávněně od 31. 10. 2012 do 14. 1. 2013, avšak žalovaný ve svém rozhodnutí uvádí, že stěžovatel pobýval na území nelegálně již od 22. 6. 2012. V obou případech je podle správních orgánů rozhodnutí přiměřené, ačkoliv se jedná o téměř dvojnásobnou dobu tvrzeného nelegálního pobytu. Městský soud vycházel z údaje, který uvedl správní orgán prvního stupně, avšak nevysvětlil, proč se odchýlil od rozhodnutí žalovaného, které potvrdil. Soud posoudil přiměřenost uloženého opatření poměřením délky legálního a nelegálního pobytu stěžovatele, doba legálního pobytu však měla být počítána již od března 2010, a ne až od července 2012, kdy stěžovatel naposled přicestoval na území. Stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje na judikaturu Ústavního soudu, podle které je jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, povinnost soudů rozsudky řádně odůvodňovat. Podle stěžovatele bylo v jeho věci porušeno jeho právo na spravedlivý proces. Dále odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 3 As 60/2006 – 46, týkající se povinnosti přesvědčivého odůvodnění rozhodnutí soudu, přičemž napadený rozsudek požadavky uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu nespĺňuje. Stěžovatel v kasační stížnosti nesouhlasí také se závěrem městského soudu a rozhodujících správních orgánů, které tvrdí, že rozhodnutím o vyhoštění nemůže být zasaženo do jeho soukromého a rodinného života. Podle něj nelze ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vykládat zužujícím způsobem, tak jak učinil soud, že vyhoštěním musí být zasaženy rodinné a soukromé vazby na území státu, který je povinen opustit. Není podle něj podstatné, kde se jeho rodina nachází, ale jaký dopad na ni bude rozhodnutí o správním vyhoštění mít, soud také vůbec neposoudil případné soukromé vazby a nesprávně posoudil i otázku integrace stěžovatele na území.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil tak, že trvá na svém právním názoru vysloveném v napadeném rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

Jak Nejvyšší správní soud zjistil ze správního spisu, správní orgán prvního stupně uložil stěžovateli správní vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, a stanovil dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce jeden rok. Počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území stanovil v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 téhož zákona od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně stanovil dobu k vycestování z území České republiky do 20 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců stěžovatel podle správního orgánu prvního stupně naplnil tím, že pobýval na území od 31. 10. 2012 do 14. 1. 2013 bez platného oprávnění k pobytu nebo víza. Cizinec měl poslední povolený pobyt na území za účelem podnikání platný od 29. 3. 2010 do 28. 3. 2012. Z důvodu podané žádosti o prodloužení platnosti tohoto povolení mu bylo dne 7. 5. 2012 uděleno tzv. překlenovací vízum, platné od 7. 5. 2012 do 30. 10. 2012. Řízení o žádosti o prodloužení povolení k pobytu bylo usnesením dne 29. 5. 2012 zastaveno, toto usnesení nabylo právní moci dne 21. 6. 2012. Při stanovení doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, správní orgán prvního stupně vycházel z toho, že cizinec pobýval na území neoprávněně od 31. 10. 2012 do 14. 1. 2013, tedy po uplynutí platnosti překlenovacího pobytového štítku.

pokračování

Žalovaný se neztotožnil s tímto závěrem, neboť překlenovací vízum podle něj po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu již neopravňovalo účastníka řízení k pobytu na území České republiky. Žalovaný proto vycházel při posouzení přiměřenosti rozhodnutí z celkové doby nelegálního pobytu stěžovatele od 22. 6. 2012 do 14. 1. 2013. Městský soud ve svém odůvodnění uvedl, že stěžovatel pobýval na území bez platného víza v době od 31. 10. 2012 do 14. 1. 2012 a vzhledem k tomu, že na území České republiky přijel dne 18. 7. 2012, tak s ohledem na délku jeho nelegálního pobytu v délce 2,5 měsíce vzhledem k celkovému pobytu v délce 6 měsíců bylo rozhodnutí o správním vyhoštění zcela přiměřeným.

K námitce stěžovatele, že soud vycházel z údaje o délce neoprávněného pobytu, který uvedl správní orgán prvního stupně, avšak nevysvětlil proč se odchýlil od rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato námitka je důvodná. Stěžovatel sice v žalobě neuvedl jako konkrétní žalobní důvod rozpor zjištěné celkové doby nelegálního pobytu ze strany správního orgánu prvního stupně a žalovaného, v žalobě však tvrdil, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav věci. Městský soud napadené rozhodnutí potvrdil, ačkoliv vycházel ze zcela odlišné doby neoprávněného pobytu stěžovatele než žalovaný, a tuto odchylku vůbec nezdůvodnil. Vycházel tedy z odlišného skutkového stavu, než napadené rozhodnutí správního orgánu, které rozsudkem potvrdil. Městský soud dále při posouzení přiměřenosti rozhodnutí uvedl, že stěžovatel pobýval na území nelegálně podstatnou dobu (2,5 měsíce) z celkové doby pobytu 6 měsíců. Přitom správní orgán prvního stupně a odvolací správní orgán ve svých rozhodnutích při posuzování přiměřenosti rozhodnutí nepracovali se závěrem, že stěžovatel na území legálně pobýval až od 18. 7. 2012, kdy na území znovu přicestoval. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že stěžovatel na území pobýval poprvé v roce 2007, a naposledy přicestoval dne 18. 7. 2012. Tudíž není zřejmé, proč městský soud nevzal v úvahu předchozí legální pobyt stěžovatele a pracoval pouze se skutkovým zjištěním, že stěžovatel na území znovu vstoupil dne 18. 7. 2012.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaného pod č. 133/2004 Sb. NSS, *„nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny“*. (přístupný na www.nssoud.cz). Ve svém nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, Ústavní soud například vyslovil, že *„odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena“*. Městský soud své rozhodnutí opřel o skutkové zjištění, které se lišilo od napadeného rozhodnutí, které rozsudkem potvrdil. Měl se proto vypořádat s tím, proč nepovažoval za správný názor žalovaného, že vízum s platností do 30. 10. 2012 po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu již neopravňovalo stěžovatele k pobytu na území České republiky, nebo se ztotožnit se skutkovým stavem tak, jak ho zjistil žalovaný. Také nezdůvodnil, proč nevzal v úvahu předchozí legální pobyt stěžovatele a proč délku jeho legálního pobytu posuzoval až od 18. 7. 2012. Zatížil tak své rozhodnutí vadou, a to nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí.

Námitku stěžovatele, že správní orgán měl v řízení o správním vyhoštění zohlednit okolnosti zjištěné v jiném správním řízení, ve kterém mu nebylo prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu, shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že podle jeho názoru v řízení o žádosti o prodloužení povolení

k dlouhodobému pobytu nedošlo k porušení zákona. Výzvu k odstranění vad žádosti si stěžovatel osobně převzal, po uplynutí lhůty k odstranění vad nebyly nedostatky odstraněny, a proto správní orgán řízení o žádosti zastavil. Pokud se stěžovatel stal obětí podvodu osoby, kterou si sám zvolil jako zmocněnce, nelze k této námitce podle žalovaného přihlídnout. Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že nemůže zasahovat do skončeného jiného správního řízení, v daném případě do řízení vedeného před Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky ve věci prodloužení dlouhodobého pobytu stěžovatele, neboť jak vyplývá z podkladů správního řízení, stěžovatel byl vyrozuměn o nedostacích své žádosti a následně z usnesení o zastavení řízení o žádosti věděl, že jeho dlouhodobý pobyt nebude prodloužen a měl dostatek možností a času k tomu, aby si svůj pobyt na území legalizoval, což však neučinil. Městský soud tak, a to i v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, nepochybil, když dospěl k závěru, že nebyl oprávněn přezkoumávat případné vady řízení před správním orgánem ve věci žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2012 č. j. 4 As 5/2012 - 22 nelze v řízení o přezkum rozhodnutí o správním vyhoštění podrobit přezkumu předcházející rozhodnutí o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu. I přes vzájemnou obsahovou návaznost se tato rozhodnutí vyznačují odlišným předmětem a obsahem, řízení k jejich vydání jsou prováděna v intencích jiných právních norem a jejich vyústěním je vydání dvou různých správních rozhodnutí, přičemž každé z nich je samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví (§ 65 odst. 1 a § 75 odst. 2 s. ř. s.) (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013 sp. zn. 8 As 118/2012 – 48, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou nesouhlasu se způsobem posouzení zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán podle § 174a téhož zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítal, že ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nelze vykládat zužujícím způsobem, tak jak učinil soud, že vyhoštěním musí být zasaženy rodinné a soukromé vazby na území státu, který je povinen opustit. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně uvádí, že v případech, kdy se řeší otázka nuceného vycestování cizince a možné porušení práva na respektování rodinného a soukromého života, je nezbytné vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), vztahující se ke čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“).

U článku 8 EÚLP je nutno v imigračních věcech rozlišovat dvě situace – zaprvé, když analogicky s případy pod čl. 2 a 3 stěžovatelé namítají, že jejich právo pod čl. 8 bude vyhoštěním či jiným nuceným odesláním porušeno v cílové zemi, zadruhé, že bude porušen jejich soukromý či rodinný život ve vyhošťující zemi. Porušení v cílové zemi se zkoumá zpravidla pod čl. 2 a 3 EÚLP, když v osobě v cílovém státě hrozí reálné nebezpečí porušení práva na život či zákazu špatného zacházení. Otázka porušení ve vyhošťující zemi se týká klasicky situací, kdy cizinec v daném státě delší dobu žije, má tam rodinný a/nebo soukromý život a poté mu není uděleno povolení k pobytu, či má být z nějakého důvodu odeslán do jiného státu (Krnc, J. Kosář, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 956-957).

pokračování

ESLP ve své judikatuře při výkladu pojmu „*neprůměřeného zásahu do soukromého nebo rodinného života*“ zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem a další faktory. (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70, srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, ze dne 30. 7. 2013 sp. zn. 1 As 50/2013 – 51, ze dne 3. 7. 2013 sp. zn. 1 As 17/2013)

Ačkoliv se tedy v rámci této kategorie posuzuje zásah do soukromého a rodinného života na území, ze kterého má být cizinec vyhoštěn, některá kritéria přiměřenosti se vztahují i k zemi původu – např. existence nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu. Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatel v protokolu o vyjádření účastníka neuvedl žádné překážky, které by mu bránily v návratu do domovského státu, kde žije jeho manželka, dvě děti a matka. Neuvedl ani, že by se správní vyhoštění dotklo finančních potřeb jeho rodinných příslušníků. V odvolání stěžovatel uvedl, že rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do jeho života, žádné konkrétní okolnosti však blíže nerozvedl. Až u ústního jednání před městským soudem vznesl námitku, že z důvodu finanční situace jeho rodiny by správní vyhoštění představovalo zásah do soukromého a rodinného života, toto tvrzení však dále nekonkretizoval. Pouhé finanční zájmy na tom, aby cizinec zůstal na území hostitelské země a mohl tak podporovat rodinu v zemi původu, nepostačují k odůvodnění závěru, že by jeho vyhoštěním bylo zasaženo jeho právo na rodinný a soukromý život a okolnosti případu ani nenasvědčovaly takovému závěru. Nejvyšší správní soud je názoru, že i finanční situace obecně může být předmětem posouzení přiměřenosti zásahu vyhoštění do rodinného a soukromého života (viz kritérium ekonomických poměrů v § 174a zákona o pobytu cizinců), primárně se však posuzuje zásah do rodinného a soukromého života na území, ze kterého má být stěžovatel vyhoštěn.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 - 89, publikovaný pod č. 1230/2007 Sb. NSS, podle kterého *[p]řiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu ustanovení § 119a odst. 5 (pozn. NSS: viz současné znění § 119a odst. 2) zákona o pobytu cizinců, je rozhodnutí o správním vyhoštění cizince pouze tehdy, je-li takovým rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Vždy je tedy třeba zvažovat závažnost spáchaného deliktu či jiného rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje, ve vztahu k jeho osobním a rodinným vazbám na území České republiky*. Ohledně posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince lze odkázat i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 As 46/2012 – 22, podle něhož *„[p]ři posuzování, zda rozhodnutí o správním vyhoštění nezpůsobuje nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince ve smyslu § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, se podpůrně použijí kritéria pro posouzení zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince podle čl. 12 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, tzn. délka pobytu, věk, zdravotní stav, rodinná a hospodářská situace, sociální a kulturní integrace v zemi pobytu a vazba na zemi pobytu. To přiměřeně platí i v případech, že cizinec nemá podle této směrnice*

postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta“ (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2013 sp. zn. 4 As 87/2013, www.nssoud.cz).

Vzhledem k tomu, že posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života je závislé na řádném zjištění a posouzení skutkového stavu (viz výše uvedena kritéria – např. délka pobytu cizince na území), bude tato otázka předmětem nového posouzení městského soudu. Městský soud se při novém posouzení musí vypořádat s tím, proč nepovažoval za správný názor žalovaného, že vízum s platností do 30. 10. 2012 po nabytí právní moci rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu již neopravňovalo stěžovatele k pobytu na území České republiky, neboť opačném případě se měl ztotožnit se skutkovým stavem tak, jak ho zjistil žalovaný. Také se musí vypořádat s tím a odůvodnit, proč nevzal v úvahu předchozí legální pobyt stěžovatele v době od r. 2007 a proč délku jeho legálního pobytu posuzoval až od 18. 7. 2012.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost zčásti důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v konečném rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu